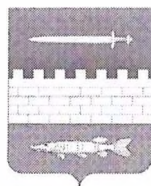

**СОВЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ**
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы Советы
КАРАРЫ

2021 елның «8» сентябрәнән

№ 13-103

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26¹ статьясы нигезендә, «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советы

КАРАР БИРӘ:

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау Тәртибен расларга (кушымта итеп бирелә).

Әлеге карар 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрәндәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында (<http://novosheshminsk.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм жирлекләрнең вәкилләкле органнары белән үзара хезмәттәшлек комиссиясе рәисенә йөкләргә.

Яңа Чишмә муниципаль районы
Башлыгы

В. М. Козлов

Яңа Чишмә муниципаль районы
Советының
2021 елның «8» сентябрдәгә
№ 13-103 карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районына инициативалы проектларны
тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау
ТӘРТИБЕ

1. Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге Тәртипне җайга салу предметы

Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә
жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә
131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районы» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-текст буенча Муниципаль берәмлек)
нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук
аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру белән бәйлә рәвештә барлыкка килә
торган мөнәсәбәтләрне җайга сала.

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс
ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу,
карау һәм сайлап алу белән бәйлә мөнәсәбәтләргә, әгәр Татарстан Республикасы
законында һәм (яисә) Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актында һәм
алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы
Советы карарларында башкача каралмаган булса, әлеге Тәртип нигезләмәләре
кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

Инициативалы проект буларак, әлеге Тәртиптә Муниципаль берәмлек халкының
жирле үзидарә органнарына бирелгән мәсьәләләрне яисә башка мәсьәләләрне хәл итү
буенча Муниципаль берәмлек халкы өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны
гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

Инициативалы проект үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга тиеш:

1) Муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле
әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән
нәтижәләрне) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан
исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны тормышка ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган
(мөмкин булган) финанс, мөлкәт белән һәм (яки) хезмәттә катнашуы турында
белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив
түләүләр күләменнән тыш, , Муниципаль берәмлек бюджеты акчалары күләменә, әлеге
акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, күрсәтмә;

8) әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак
Муниципаль берәмлек территориясе яисә аның өлеше чикләрен күрсәтү;

Инициативалы проект үз эченә проектның тасвирламасын, әлеге статьяның 2 өлешендә
каралган белешмәләрне ала, инициатор карары буенча аңа график һәм (яки) таблица

материаллары кушылырга мөмкин.

Проектны тасвирлауның үрнәк формасы һәм аны тутыру буенча рекомендацияләр Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – район Башкарма комитеты) тарафыннан раслана.

Статья 3. Халык мәнфәгатьләрендә инициативалы проектлар тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү.

Инициативалы проектлар гомумән Муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) бер төркем күпфатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме;
- 8) жирлек;
- 9) жирлекләр төркеме.

Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү) һәм (яки) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында район Башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән Муниципаль берәмлек территориясен бер өлешләргә (округларга) бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар Муниципаль берәмлек территориясенә тиешле өлеш (округы) чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2. Бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясыйлар:

- 1) Муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче уналты яшькә житкән һәм кимендә ун гражданнын торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
- 2) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл торак пункты старостасы;
- 4) жирле иҗтимагый берләшмәләр яисә иҗтимагый берләшмәләренең жирле бүлекчәләре, башлангыч профсоюз оешмалары, торак милекчәләре ширкәتلәре, коммерцияле булмаган бакчачылык яки яшелчәчелек ширкәتلәре.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 5) инициативалы проектны әзерлиләр;
- 6) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданныр фикерен ачыклауны тәэмин ителәр;
- 7) Инициативалы проектны район Башкарма комитетына кертәләр;
- 8) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
- 9) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән Муниципаль берәмлекнең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

Инициатив төркем тәү һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә. Беркетмәнең яқынча формасы район Башкарма комитеты тарафыннан расланырга мөмкин.

Өлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территорияль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территорияль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

Өлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

Муниципаль берәмлек халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру күздә тотыла торган инициативалы проект алар тарафыннан якланырга тиеш.

Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен ачыклауны түбәндәге формаларда оештыра:

1) инициативалы проектны гражданнар жыенында карау;

2) инициативалы проектны гражданнар жыелышында яки конференциясендә карау, шул исәптән, территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яки конференциясендә;

3) гражданнардан сораштыру үткөрү;

4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены¹

Инициативалы проектны (алга таба – жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены проект инициаторы мөрәжәгатә нигезендә Муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Жыен үткөрү турында проект инициаторының мөрәжәгатендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) проект инициаторы (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының старостасы фамилиясе, исеме, атасының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны) турында белешмәләр;

2) инициативалы проект турында мәгълүмат;

3) инициатив проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча район Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары;

4) жыенның датасы, вақыты һәм урыны турында тәкъдимнәр.

Жыен муниципаль берәмлек Уставында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Жыен үткөрү турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Статья 7. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

Жыелыш, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла торган Муниципаль берәмлек территориясе өлешендә үткәрелә. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, Муниципаль берәмлек территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

¹ Статья муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлек өчен кертелә.

Жыелышта уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

1. Жыелыш түбәндәге формаларда үткәрелергә мөмкин:

1) көндөзгә формада - көн тәртибәндәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның бергә жыелуы рәвешендә;

2) көндөзгә-читтән торып формада – көн тәртибәндәгә сорауларны бергә жыелип карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелышны үткәрү турында хәбәрдә яки "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрәндәгә (алга таба – махсуслаштырылган сайт) Яңа Чишмә муниципаль районы сайты (http://novosheshminsk.tatarstan.ru) кулланып тавыш бирү турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча халык карарларын билгеләнгән вакытка тапшыру мөмкинлеген күздә тоткан формада .

Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карарга мөмкин. Әлегә очракта жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гәмәлгә ашырыла.

Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

Администрация проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Администрация карары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлегә билгеләнергә мөмкин.

Жыелыш катнашучыларның гомуми санынан 2/3 өлешен тәшкил иткән катнашучылар булганда хокуклы дип санала.

Статья 8. Жыелышка әзерлек

Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;

2) жыелышны үткәрү формасы (көндөзгә яки көндөзгә-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында халык тавыш бирүләрен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны үткәрү датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм моңдый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында карар ;

5) жыелышта катнашучыларның яки жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында көн тәртибәндәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланган саны;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбәр итү ысуллары.

Проект инициаторы район Башкарма комитетына жыелыш үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язмача хәбәр жибәрә.

Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

7) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының исем-фамилиясе, атасының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

8) әлегә статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

9) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә бирү функцияләретәпшырылган вәкаләтле затларның исем-фамилияләре, атасының исемнәре, телефон номерлары.

10) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган

мәсьәләләр буенча халык тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч. Жыелышны үткөрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исемнән жыелышны үткөрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

Жыелышны үткөрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганда, район Башкарма комитеты хәбәрнамә кәргән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткөрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вақытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) вақытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш (жыелышны көндөзгә-читтән торып үткөрү очрагында).

Район Башкарма комитеты жыелыш үткөрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турындагы мәгълүматларны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында яки махсус сайтта урнаштыра:

11) жыелыш үткөрү турында хәбәрнамә кәргән көннән өч көн эчендә;

12) проект инициаторының жыелыш үткөрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вақытын үзгәртү турындагы тәкъдим белән ризалыгы алынганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндөзгә-читтән торып уздырганда).

Район Башкарма комитеты, жыелышны үткөрүдә проект инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Район Башкарма комитетының вәкаләтле вәкилен билгеләү турында проект инициаторына алдан хәбәр ителә.

Статья 9. Жыелышны көндөзгә формада үткөрү тәртибе

Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданны район Башкарма комитеты тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзү белән теркәүне тәэмин итә. Жыелышта катнашкан гражданны исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өләше булып тора.

Жыелышның көн тәртибәндәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибәндәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибәндәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән карарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

Сәркатип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык карарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләрен күрсәтә. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жыелышны үткөрү урыны һәм вақыты;

2) жыелышта катнашкан гражданны саны;

3) жыелыш рәисе һәм сәркәтибе турында аларның яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;

4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;

5) көн тәртибәндәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар.

Статья 10. Жыелышны көндөзгә-читтән торып үткөрү тәртибе

Жыелышны көндөзгә - читтән торып формада үткөрү очрагында, көн тәртибәндәге мәсьәләләргә карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү әлеге Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар, тавышка куелган мәсьәләләр буенча

язма рәвештә рәсмиләштерелгән карарларын жыелышны үткөрү турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яки адрес буенча жибәрергә хокуклы. Карарның үрнәк формасы район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Көндезге-читтән торып үткөрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлары кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

Жыелышны көндезге-читтән торып уздырылган очракта, махсус сайттан файдаланып, жыелышны үткөрү турында хәбәр урнаштырыла һәм турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затларга көн тәртибе мәсьәләләре буенча күрсәтелгән сайтта тавыш бирү үткөрелә.

Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткөрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "риза", "каршы" яки "тыелып калган" формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча карар чыгару юлы белән электрон формада башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм тәмамланганчы тәнәффесез үткөрелә.

Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтта урнаштырыла. Район Башкарма комитеты расланган тавыш бирү беркетмәсен проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә юллы. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең "Шәхси мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

Тавыш бирү тәмамланганнан соң, сәркатип, сораштыру юлы белән яки махсус сайтны кулланып, жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

Көндезге-читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, аны башлау һәм тәмамлау датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) жыелыш рәисе һәм сәркәтибе турында аларның яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеген;
- 6) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

Статья 11. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясен үткөрү

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә җиткән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба – конференция) үткөрелергә мөмкин.

Конференция әлегә Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып үткөрелә.

Конференцияне үткөрү турында проект инициаторы карарында, әлегә Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

- 1) делегатлар сайлау өчен вәкилләк нормасы, ул территориядә яшәүче 16 яшькә җиткән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булырга тиеш түгел;
- 2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткөрү вакыты һәм тәртибе.

Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жылышлар беркетмәләре тора.

Статья 12. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба – имзалар жыю) проектның инициаторы тарафыннан башкарыла.

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 16 яше тулган тиешле территориядә яшәүчеләрнең санының 2/3 ен тәшкил итәргә тиеш.

Имзалар жыю түбәндәге тәртиптә башкарыла:

1) имза аларны формасы Башкарма комитет тарафыннан расланган кул кую кәгазенә кертү юлы белән жыела;

2) кул кую кәгазендә ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла торган инициатив проект күрсәтелә;

3) язылу кәгазендә яшәүченең имзасы һәм аны кертү датасы куела. Имза һәм аны кертү датасын яшәүче үз кулы белән куя. Имза кую кәгазенә кулланучы турында куела торган белешмәләр, яшәүче үтенече буенча, имзалар жыючы зат тарафыннан кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кулъязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны яклап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиле имзасы белән расланган булырга тиеш. Имза салу кәгазен раслаганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән яза, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда кул кую кәгазен ике яклап тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта битләр имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр кул кую кәгазенең икенче ягында, яшәүчеләрнең турыдан-туры соңгы имзасыннан соң куела;

7) имзалар жыйганда "Шәхси мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

Статья 13. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткөрү

Әлеге инициативалы проектны яклау турында гражданнар фикерен ачыклау өчен сораштыру (алга таба-сораштыру) Муниципаль берәмлекнең яки аның өлешенең халкы инициативасы буенча үткәрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем Муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә тормышка ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны Муниципаль берәмлекнең саны 1000 кешедән артып киткән бер өлеше халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районы Советына (алга таба-район Советына) гариза жиберә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

3) сораштыру үткөрү тәкъдим ителгән инициативалы проект;

4) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткөрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;

5) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, аталарының исеме, аларның яшәү яки торы урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының старостасы фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы атамасы һәм аның урнашу урыны).

Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган Муниципаль берәмлекнең кимендә 10 кешесе имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага кул куйган затлар турында белешмәләр (фамилияләре, исемнәре, атасының исемнәре, аларның яшәү яки торы урыны турында белешмәләр) күрсәтелә. Район Советы, кәргән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча гаризаны карый һәм сораштыру билгеләү турында яки сораштыруны үткәрүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Сораштыру үткәрү турындагы инициативаны тәкъдим итүнең әлеге статьяда билгеләнгән тәртиб бозу инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан Муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дәрәжә итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, бу сораштыру билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Гражданның инициатив проектларын тәкъдим итү мәсьәләләре буенча сораштыру район Советының «Яңа Чишмә муниципаль районында гражданның арасында сораштыру үткәрү һәм билгеләү тәртибе турында Нигезләмә хакында» _____ №--- карары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә (*"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешендә гражданның арасында сораштыру билгеләү һәм үткәрү тәртиб бозу билгеләүче муниципаль хокукый актның исеме һәм реквизитлары күрсәтелә*).

Сораштыруда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган муниципаль берәмлек яки аның өлешендә 16 яшькә җиткән яшәүчеләр катнаша.

Район Башкарма комитеты проект инициаторына сораштыру нәтижәләрен 3 эш көненнән дә соңга калмыйча җиткерә.

3. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

Статья 14. Район Башкарма комитетына инициативалы проектлар кертү Инициативалы проект керткәндә район Башкарма комитетына тапшырыла:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушып бирелергә мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм тормышка ашырганда аның исемнән район Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) җыен, гражданның җыелышлары яки конференцияләре протоколы, гражданның арасында сораштыру нәтижәләре һәм (яки) Муниципаль берәмлек яки аның өлешендә халкы тарафыннан инициативалы проектны хуплауны раслаучы кул куелган битләр. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар район Башкарма комитетына турыдан-туры, проектның инициаторы булып, инициативалы проектны караганда һәм тормышка ашырганда район Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яки игълан ителгән кыйммәт белән һәм кертемнәрен тасвирламасы белән почта аша җибәрелә.

Проектны кертү датасы булып, район Башкарма комитеты тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне тора.

Әгәр документлар район Башкарма комитетына турыдан-туры проект инициаторы

тарафыннан район Башкарма комитеты белән инициативалы проектны караганда һәм тормышка ашырганда үзара хезмәттәшлек итү вәкаләте бирелгән зат тарафыннан тапшырылса, күрсәтелгән затка, район Башкарма комитеты тарафыннан исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу турында расписка бирелә. Расписка район Башкарма комитеты тарафыннан документлар кабул ителгән көнне тапшырылырга тиеш.

Статья 15. Инициативалы проектларны карау буенча комиссия

Инициативалы проектларны карау буенча комиссия (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-иқтисады һәм объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

Комиссиянең саны үнеч кешедән тора.

Комиссиянең персонал составы район Башкарма комитеты карары белән билгеләнә. Комиссия әғзаларының гомуми саныннан яртысы район Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген булдырмауны күзаллап формалаштырыла.

Комиссия комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әғзаларыннан тора.

Комиссия рәисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеген белән җитәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын формалаштыра;
- 3) комиссия әғзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

Комиссия секретаре:

5) комиссия эшчәнлеген мәғлүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;

6) комиссия әғзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

7) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

Комиссия әғзасы:

8) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

9) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

10) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

11) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

12) комиссия утырышларында тавыш бирә.

Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

Комиссия утырышы анда аның әғзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеген тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторларына аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

Комиссия әғзалары қарарлар қабул итү турындағы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хоқуқларға ия.

Комиссия тарафыннан қабул ителгән қарар белән қилешмәгән очрақта, комиссия әғзасы үзенең аерым фикерен язма рәвештә, комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле итеп бәян итә.

Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында қатнашқан комиссия әғзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч эш көне эчендә имзалана.

Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә қул қуелған көннән соң қилүче эш көненнән дә соңға қалмыйча, аны район Башқарма комитеты жітәкчесенә жібәрә.

Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яқтан тәзмін итүне район Башқарма комитеты башқара.

Статья 16. Инициативалы проектны Район Башқарма комитеты тарафыннан қарау тәртібе

Инициативалы проект район Башқарма комитеты тарафыннан 30 көн эчендә қарала.

Район башқарма комитетына инициатив проект кертү турындағы мәғлүмат «Яңа Чишмә хәбәрләре» район газетасында бастырылырға яки райондағы мәғлүмати стендларда һәм «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында инициативалы проектның район Башқарма комитетына кертелгән көннән өч эш көне эчендә урнаштырылырға һәм анда әлеге Тәртипнең 2 статьясындағы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында мәғлүмат та булырға тиеш. Бер үк вақытта гражданның район Башқарма комитетына үз искәрмәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен, аларны тәкъдим итү вақытын күрсәтеп, тапшыру мөмкинлеге турында хәбәр итәләр.

Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вақыты жіде эш көне тәшкіл итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә жіткән муниципаль берәмлек халқы жібәрә. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр мәрәжәгать итүче тарафыннан район Башқарма комитетына турыдан-туры тапшырыла яки почта аша жібәрелә.

Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башқара.

Инициатив проектны қарау нәтижәләре буенча комиссия район Башқарма комитеты жітәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән қарарларның берсен қабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия қарарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырға мөмкин.

Әгәр дә район башқарма комитетына берничә инициатива проекты кертелгән булса, шул исәптән бертөрле өстенлекле проблемаларны тасвирлап, комиссия район Башқарма комитеты жітәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырға тәкъдим итә.

Конкурс сайлап алуы әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткөрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле қарар қабул ителгәннән соң өч көннән дә соңға қалмыйча жібәрелә.

Комиссия тәкъдимен исәпкә алып, яки конкурс нәтижәләре буенча, район Башқарма комитеты жітәкчесе түбәндәге қарарларның берсен қабул итә:

1) инициативалы проектны хуқуқларға һәм Муниципаль берәмлек бюджеты турындағы қарарда қаралған бюджет ассигнованиеләре чикләрендә Муниципаль берәмлек бюджеты проектны төзү һәм қарау тәртібе (Муниципаль берәмлек бюджеты турындағы қарарға үзгәрешләр кертү) нигезендә тиешле мақсатларға һәм (яисә) Муниципаль берәмлек бюджеты турындағы қарарда қаралған бюджет ассигнованиеләре чикләрендә эшне дәвам итәргә;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка

ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга. Район Башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге очраklarның берсендә инициативалы проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

3) инициативалы проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

4) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Муниципаль берәмлек уставы таләпләренә туры килмәве;

5) җирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

6) Муниципаль берәмлек бюджетында инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган һәм формалаштыру чыганагы булып инициативалы түләүләр тормаган күләмдә акчалар булмау;

7) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерек хәл итү мөмкинлеге булу;

8) инициативалы проектны конкурс сайлап алуын узмаган дип тану.

Проектны карау нәтижеләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

Район Башкарма комитеты хокуклы, ә әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергеләп эшләп бетерергә, шулай ук проектны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының җирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, район Башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 17. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

Конкурсны сайлап алуны комиссия башкара.

Конкурс сайлап алу критерияләре булып түбәндәгеләр тора:

1) халыкның инициативалы проектны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашуы дәрәжәсе;

2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижелелек;

3) икътисади нәтижә.

Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффицентлары әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба – критерийлар) билгеләнгән.

Конкурс сайлап алуы әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

Комиссия конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

Конкурс нәтижеләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган яисә узмаган дип игълан итү турында карар кабул итә.

сайлап алуның барлык критерийлары буенча суммар балл алган инициатив проект конкурны узган дип игълан ителә.

Статья 18. Район Башкарма комитетының инициативалы проектны тормышка ашыру турында карары

Инициативалы проектны тормышка ашыру турында район Башкарма комитеты җитәкчесе карар чыгара.

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә инициатив проектны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән чараның атамасы;

2) Муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) һ. б.);

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларының баш бүлүченең исеме;

4) заказ бирүче, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) объектның фаразланган (чик) бәясе яисә инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәругә билгеләнгән акчаларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәругә билгеләнгән акчаларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Район Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча чараларыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәттә катнашуы турында мәгълүмат гамәлдәге законнар нигезендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Муниципаль берәмлекнең "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында район Башкарма комитеты хисабы гамәлдәге законнар нигезендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Муниципаль берәмлекнең "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

КУШЫМТА

инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү,
фигер алышу һәм карау
Тәртибенә
«Яңа Чишмә муниципаль районы» муниципаль
берәмлегендә
Татарстан Республикасы

Инициативалы проектларны сайлап алу, аларның әһәмияте,
аларга тиешле баллар

№ т/б	Критерий исеме	Баллар буенча критерий
1	Проблеманың актуальлеге (кискенлеге) :	
	бик югары - проблема халык тарафыннан критик дип бәяләнгән, проблеманы хәл итү халыкның тормыш-көнүргән тәэмин итү һәм саклау өчен кирәк.	10
	югары - проблема халык тарафыннан мөһим дип бәяләнгән, аны хәл итмәү тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясагач	7
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль дип бәяләнгән, аны хәл итү тормыш сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	4
2	Проектны тормышка ашыруга комплекслы якин килү:	
	әйе	10
	юк	0
3	Халыкның аз керемле төркемнәре өчен инициативалы проектның жайлаштырылуы:	
	әйе	10
	юк	0
4	Инициативалы проектны хуплаган гражданның саны:	
	500дән артык кеше	10
	250 дән 500 гә кадәр кеше	7
	50дән 250 гә кадәр кеше	5
	50гә кадәр кеше	3
5	Бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлыгы соңгы чорларда инициативалы проект нәтижеләрен тоту (саклап калу)максатларында	
	юк	10
	әйе	0
6	Оригинальлек, креативлык	
	әйе	10
	юк	0
7	Инновацион технологияләр, яңа техник карарлар куллану	
	әйе	10
	юк	0
8	Гаризада презентацион материаллар, дизайн-проект булу	
	әйе	10
	юк	0
9	Жәмәгәтчелекнең	

	инициативалы проектны тормышка ашыруда һәм әзерләүдә катнашуы.	
9.1	Гомуми бәясеннән инициативалы түләүләр өлеше	
	инициативалы проектның	
	инициативалы проектның гомуми бәясенәң 20% нан	10
	инициативалы проектның гомуми бәясенәң 15% тан 20 % ка кадәр	8
	инициативалы проектның гомуми бәясенәң 10% тан 15 % ка кадәр	5
	инициативалы проектның гомуми бәясенәң 0% тан 10% ка кадәр	1
9.2	Инициативалы проектны тормышка ашыруда жәмәгәтьчелекнең мөлкәт беләр һәм (яки) хезмәттә катнашуы	
	әйе	5
	юк	0